

Pozvání na Svatocecilské setkání

*Draží členové a spolupracovníci
jednoty Musica sacra,
čtenáři našeho Zpravodaje,
účastníci a absolventi našich kurzů,
odběratelé našich publikací
a všichni chrámoví hudebníci,*

*co nejsrdečněji vás zvou na letošní
24. Svatocecilské setkání, které začne
v brněnské katedrále dne 23. listopadu
v 10 hod slavením eucharistie. Je to
výroční pouť nás chrámových varhaníků,
zpěváků a ostatních hudebníků, při které
u příležitosti oslavy naší patronky sv.*

*Cecilie společně děkujeme Bohu za dar hudby a prosíme jej o požehnání pro naši
službu a naše drahé a blízké.*

*Náš otec biskup Vojtěch Cikrle přijal také nad letošním Svatocecilským
setkáním záštitu a sám bude hlavním celebrantem slavnostní liturgie.*

*Liturgii doprovodí svým zpěvem Svatomichalská gregoriánská schola vedená
RNDr. Josefem Gerbrichem, která slaví 25. výročí svého založení.*

*Součástí svátečního setkání bude prezentace nového a doplněného vydání
publikace Příručka pro varhaníky autorské dvojice Karel Cikrle – Jiří Sehnal.*

*Pro všechny účastníky máme připravený svatocecilský obrázek s plánovanými
akcemi Musica sacra na příští rok. Neodmyslitelnou součástí Svatocecilského
setkání je pohoštění v prostorách biskupství, které je jedinečnou příležitostí
k osobním setkáním, vzájemnému sdílení se, výměně zkušeností a povzbuzení.*

*Zkrátka – je dost důvodů, proč také letos přijet do katedrály oslavit naši
patronku sv. Cecilii. Já i všichni z vedení naší jednoty Musica sacra se na každou
na každého z vás těšíme!*

jáhen Willi Türk, předseda Musica sacra

Sborování v Šaraticích 2019 – pohled organizátora

Letošní Sborování se mělo realizovat v několika regionech. Z různých důvodů se nakonec konalo jen v Šaraticích, ale ani zde ještě v polovině dubna nebylo jisté, zda se pro malý počet přihlášených sborů uskuteční. Účast zvažovalo celkem 22 uskupení, nakonec jich přijelo 5 (Chrámový sbor Tvarožná, Danielis z Rousínova, Collegium musicale bonum ze Slavkova u Brna, Starobrněnská schóla a Starobrněnský chrámový sbor), což umožnilo dát větší časový prostor účinkujícím a zcela mimořádně zařadit i jeden instrumentální kus.

Ze sdělených reflexí vyplynulo, že noví účastníci byli příjemně překvapeni přátelskou, přející atmosférou. S povděkem ocenili úvodní povzbudivou promluvu našeho drahého a vzácného předsedy dr. Willi Türka, možnost doprovodu na dvoumanuálových digitálních varhanách s pedálem (Eminent, model Cantate II), obdržení pamětních diplomů s perokresbou kostela sv. Mikuláše a výborné občerstvení. Ze zúčastněných těles nejvíce překvapila studentská schola ze Starého Brna, která – ač jen v pětičlenné sestavě – zpívala s obdivuhodným dynamickým rozsahem a názorně předvedla, že i s kancionálovým repertoárem se dá udělat kus muziky. Mimořádně zdařilá byla závěrečná varhanní improvizace starobrněnského regenschoriho Jiřího Langa. Z hlediska organizace klaplo vše, vyjma počasí, proto se agapé nekonalo na farní zahradě pod stany jako v minulých letech, ale v prostorách farní budovy.

Na závěr bych rád poděkoval všem účinkujícím za obohacující, podnětné společenství a repertoárovou inspiraci, pí učitelce Věře Dostálové z Heršpic za moderování přehlídky, designérce Lucii Provazníkové ze Slavkova u Brna za perokresbu šaratického kostela, Jiřímu Langovi za profesionální varhanní doprovod společné skladby a brilantní postludium, ale také všem Vám, kteří jste si přišli výkony sborů poslechnout. Poděkování náleží rovněž sponzorům a těm, jež se podíleli na technické přípravě Sborování. Bez jejich obětavosti by se tato akce nemohla uskutečnit. Jsou to: Obec Hostěrádky-Rešov se starostou Zdeňkem Petrášem, Obec Šaratice se starostou Karlem Kaloudou, Sbor dobrovolných hasičů Hostěrádky-Rešov, Římskokatolická farnost Šaratice a její správce D. Petr Pavel Severin, O.Praem. Deo gratias.

Karol Frydrych

Ohlédnutí za tříletým vzdělávacím kurzem pro chrámové varhaníky v Břeclavi (2016–2019)

Nejvýznamnější aktivitou Jednoty na zvelebení církevní hudby na Moravě bezesporu jsou děkanátní školení pro chrámové hudebníky. Nejprve se pořádala

jako dvouletá (1996–2003), pak tříletá (2003–dosud). Ačkoli statistika dokládá stoupající zájem o varhanickou službu (například v kostele Vzkříšení Páně ve Slavkově u Brna nyní hraje deset varhaníků!), na kurz do Břeclavi bylo v polovině srpna 2016 zapsáno jen dvanáct zájemců. Pamatuji si na telefonát hlavního protagonisty Willi Türka, který vyjadřoval obavu, že po úspěchu v Třebíči (2012–2015), kde jsme evidovali kolem devadesáti přihlášek, budeme muset kurz poprvé v historii zrušit. Malá vsuvka. Jako někdejší žarošický regenschori živého mariánského poutního místa v Žarošicích jsem měl povědomí o úrovni hudby ve farnostech, které přijížděly každou neděli od května do listopadu na svoji zásvětnou pouť k Divotvůrkyni Moravy. Výčet postřehů by vydal na samostatný článek. Jeden příklad za všechny: za celou dobu jsem ani jednou neslyšel hrát Olejníkovu Mši z Andělské Hory hostujícím varhaníkem dle autorova zápisu. Kyrie bylo většinou zasazeno do D-dur a vystavěno ze tří základních harmonických funkcí: tóniky, subdominanty a dominanty etc. Simplexní úpravy ordinária Josefa Olejníka však hrály i některé dechovky – včetně žarošické – byť se nejméně hodí pro toto obsazení. Věděl jsem tedy, že Slovácko potřebuje vzdělat své varhaníky jako sůl, proto jsem loboval, aby se kurz v Břeclavi otevřel. Tehdejší jednání o minimálním počtu účastníků připomínalo biblické smlouvání o spravedlivých v Sodomě. Po zvážení všech pro a proti jsme se domluvili, že kurz otevřeme, pokud se přihlásí alespoň třicet varhaníků.

Protože mne zajímal důvod malého počtu přihlášených, kontaktoval jsem cirká dvě desítky hudebníků daného regionu. Ze šetření vyplynulo, že většina z nich o kurzu nevěděla, ačkoli informace o něm přinesly časopisy *Psalterium* Společnosti pro duchovní hudbu, *Varhaník*, *Zpravodaj Musica sacra* a *Katolický týdeník*; propagační leták prezentoval webový portál *Musica sacra* a v tištěné podobě vyšel jako příloha diecézního oběžníku *Acta curiae episcopalis Brunensis* (ACEB). Důvod byl prostý – málokdo měl zaregistrováno členství v jednotě *Musica sacra* či Společnosti pro duchovní hudbu a kněží většinou nepředali leták svým varhaníkům. Proto jsem osobně poprosil o agitaci některé faráře Slovácka.

Nakonec se na breclavský kurz přihlásilo 72 chrámových hudebníků a projekt mohl odstartovat. První rok jsme měli zázemí v oratoři kostela sv. Václava v Břeclavi, kde rovněž probíhala výuka teoretických předmětů. V souvislosti se změnou místního děkana v srpnu 2017 jsme byli nuceni najít si novou základnu – stala se jí Základní umělecká škola Břeclav, a to díky obětavému nasazení pí učitelky Markéty Melkusové a velké vstřícnosti pana ředitele Radka Pudelky. Kurz tím získal, protože zázemí školy bylo pro naše účely po všech stránkách komfortnější nejen velikostí sálu, ale i dvěma píšťalovými varhanami – třímanuálovými v koncertním sále a dvoumanuálovými v učebně.

Willi Türk přednášel liturgiku, liturgickou hudbu a hudební nauku, Karol Frydrych gregoriánský chorál a dějiny hudby, Tomáš Nováček nauku o varhanách, Petra Lavičková hlasovou výchovu a vedení sboru. Na písemné testy se frekventanti připravovali z publikací: Direktář pro varhaníky Karla Cikrleho a Willi Türka, Příručka pro varhaníky Karla Cikrleho a Jiřího Sehnala, ABC hudební nauky Luďka Zenkla, Úvod do gregoriánského chorálu Karola Frydrycha a Úvod do nauky o varhanách Tomáše Nováčka. Hru na varhany stabilně učili: Willi Türk v kostele sv. Václava, David Postránecký v kostele Navštívení Panny Marie v Poštorné, Markéta Melkusová a Karol Frydrych na píšťalových varhanách ZUŠ Břeclav, Marek Horáček, Svatava Baráková a Ivo Prchal na keyboardech v oratoři a ZUŠ. Jako základní instruktivní literatura sloužila Škola na varhany Ferdinanda Bachtíka a Stanislava Jiráčka. Jelikož výuka varhanní hry primárně směřovala k osvojení a správné interpretaci stěžejního liturgického repertoáru, používaly se nejen oba doprovody Kancionálu (standartní + snadný), ale též ediční řada Varhanní preludia na písně z Kancionálu a Varhanní sborníček – známé skladby ve snadné úpravě.

Ze čtyřiceti frekventantů postupivších k závěrečným zkouškám jich třicet tři získalo kvalifikaci kantora stupně D a sedm dostalo čestné uznání. Pokročilejší žáci ze tříd D. Postráneckého, M. Melkusové a K. Frydrycha povětšinou hráli výběr z Acht kleine Preludien und Fugen für Orgel BWV 553–560 J. S. Bacha, což je repertoárová stálice každého kurzu. Ojediněle zaznělo: Preludium c-moll BWV 549 a Toccata e-moll BWV 914 J. S. Bacha, Modlitba z Gotické suity L. Boëllmanna, Fuga a-moll J. K. Kuchaře, střední část Sonáty c-moll F. Mendelssohna či Preludium ve starém slohu Gordona Jounga.

Závěrem. Jednota Musica sacra v průběhu let vybrousila vzdělávací systém děkanátních školení pro chrámové varhaníky jako diamant. Kursistům nabízí nejen osvědčenou formaci, ale i potřebnou literaturu, již primárně z těchto důvodů vydává. Všichni frekventanti dostávali Zpravodaj Musica sacra, někteří se stali členy naší jednoty. V každém případě budou velkým vkladem v regionu Slovácko, ale i v Hradci nad Svitavou, Jihlavě, Kostomlatech nad Labem, Novém Rychnově, Osové Bítýšce, Ostravě-Zábřehu, Vídni či Žďáru nad Sázavou. Deo gratias.

Karol Frydrych

Zahájení tříletého kurzu pro varhaníky ve Žďáru nad Sázavou

Po několikaměsíční přípravě byl v sobotu 5. října zahájen vzdělávací kurz pro chrámové varhaníky ve Žďáru nad Sázavou. Záštitu nad kurzem převzal brněnský biskup Vojtěch Cikrle, který všem zaslal své požehnání. Výuka hromadných předmětů (liturgika, liturgická hudba, hudební nauka, dějiny chrámové hudby, nauka o varhanách) a hry začínajících varhaníků probíhá v budově místní ZUŠ, pokročilí varhaníci jsou vyučováni u nástrojů v místních kostelích (sv. Prokop, sv. Barbora, nejsv. Trojice, bazilika Panny Marie). Na kurz je přihlášeno 87 zájemců, převážnou většinu tvoří mladí lidé a lidé středního věku. Zhruba polovina z frekventantů jsou stávající varhaníci, kteří chtějí svoji službu zdokonalit (hra s pedálem, improvizace, nácvik varhanních přednesových skladeb), další polovinu tvoří ti, kteří mají základy na klavír a chtějí se stát varhaníky. Na výuce varhan se podílí devět učitelů z řad Musica sacra: Stanislava Syrková, Dita Türková, Irena Veselá, Svatava Baráková, Blanka Kolářová, Karol Frydrych, Tomáš Nováček, Jiří Lang, Willi Türk. Kurz bylo možné zrealizovat díky vstřícnosti vedení místní Základní umělecké školy a zvláště výrazné podpoře místních kněží Vladimíra Záleského a Blažeje Hejtmánka. Posledně jmenovaný při zahájení studentům požehnal a popřál jim hodně trpělivosti a vytrvalosti. Totéž jim přeje i my.

Willi Türk a Svatava Baráková

In memoriam Josefa Veselého (1928–2019)

V neděli 27. ledna 2019 odešel na věčnost Josef Veselý – varhaník, sbormistr, hudební pedagog a lektor Instruktáží pro varhaníky.

Narodil se 25. srpna 1928 v Brně – Židenicích, kde prožil dětství i studentská léta. Na rozvoj jeho hudebního talentu měla zcela určitě vliv rodina, ve které vyrůstal. Jeho rodiče patřili mezi první zpěváky chrámového sboru při nově postaveném kostele sv. Cyrila a Metoděje v Židenicích. Společně se svou starší sestrou se i on brzy zařadil mezi farní zpěváky. Zřejmě v tuto dobu došlo na židenickém kůru k jednomu z historických setkání, které výrazně ovlivnilo jeho další životní příběh. Setkává se totiž s prof. Karlem Hradilem (1910–1979), místním varhaníkem a sbormistrem chrámového sboru. Prof. Hradil u něj rozpoznal mimořádný hudební talent. Pod jeho pedagogickým vedením začíná seznamování se s hrou nejprve na klavír, následuje pak první doprovázení májových bohoslužeb a nedělních požehnání.

Komplexnější hudebně-liturgickou formaci získal v rámci Dvouletého kursu pro vzdělávání venkovských varhaníků při Státní hudební a dramatické konservatoři v Brně, kde patřil do varhanní třídy prof. Karla Hradila. Protože brněnská konzervatoř byla ve školním roce 1944/1945 v důsledku probíhající války zavřena, mohl kurs pro varhaníky – jakožto denní studium – zakončit až na jaře roku 1946. Svě vzdělání pak završil absolutoriem varhanního oddělení Státní hudební a dramatické konservatoře v roce 1951 pod vedením vynikajícího pedagoga prof. Josefa Černockého (1915–1970).

Ihned po ukončení studia začíná vyučovat na svém prvním učitelském místě v Oslavanech. K výkonu tehdy dvouleté vojenské služby byl povolán až do Košic. Po návratu působí jako učitel hudby již blíže k Brnu a to v Ořechově.

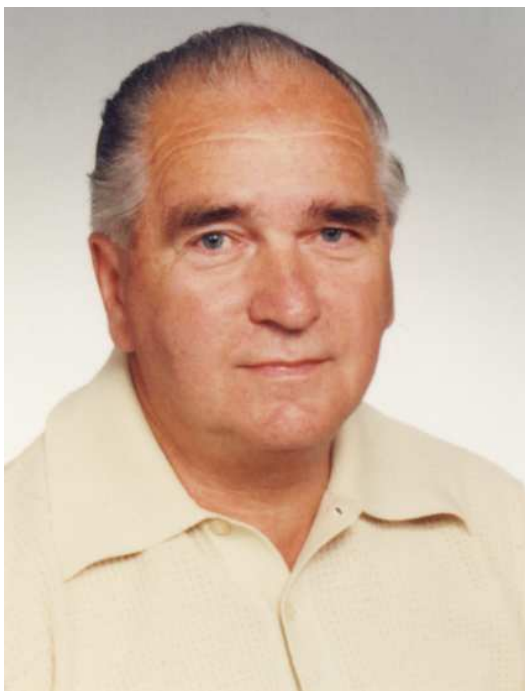
V únoru 1956 nastupuje jako ředitel hudební školy v Bílovicích nad Svitavou, od roku 1961 zde působí jako vedoucí učitel pobočky, která byla přičleněna k hudební škole ve Šlapanicích v rámci tehdejšího okresu Brno-venkov. V Bílovicích nad Svitavou pak učí až do roku 1997, kdy odchází do důchodu.

Vedle svého učitelského poslání působil jako varhaník a dirigent na několika chrámových kůrech. První kontakt s varhanami zakusil již v roce 1944 právě pod vedením prof. Karla Hradila v Židenicích. V roce 1949 nastupuje při studiu na konzervatoři jako varhaník u Milosrdných bratří v Brně. V roce 1954 přebírá funkci varhaníka a ředitele kůru v kostele sv. Janů – u Minoritů v Brně. V roce 1959 se oženil. Společně se svou manželkou Marií (*1931) – absolventkou Tříletého varhanního kursu Jednoty pro zvelebení církevní hudby na Moravě (1948–1951) a varhanního oddělení Státní hudební a dramatické konservatoře (1956 ve třídě prof. Josefa Pukla) – vychovali 4 syny, kteří pokračují v hudební rodinné tradici.

Manželé Josef a Marie Veselí na minoritském kůru při slavení liturgie prováděli nejen tradiční hudební díla (Eduard Tregler, František Picka, Vojtěch Říhovský, Norbert Kubát, Josef Nešvera, Václav Emanuel Horák, Ferdinand Vach, Josef Martínek, Jaroslav Mácha), ale i velké kompozice zejména starých českých mistrů (František Tomášek: *Korunovační mše*, Jiří Ignác Linek: *Missa solemnis*, Jan Nepomuk Augustin Vitásek: *Missa in C*, dále mše Jakuba Jana Ryby, Jana Evangelisty Kypty nebo Františka Škroupa). Na repertoár zařazovali rovněž zapomenuté skladby z mnoha zaprášených českých a moravských archívů. Už nikdo nedokáže spočítat, kolik hodin bylo stráveno při spartaci špatně čitelných či neúplných partitur. De facto jejich zásluhou se minoritský kostel sv. Janů stal pomyslným protějškem minoritského kostela sv. Jakuba v Praze, který ve 2. polovině 20. století platil za top duchovní hudby u nás a to zásluhou dirigenta Josefa Hercla a varhaníka Otto Nováka. Manželé Veselí s nimi udržovali přátelský kontakt, hudebně spolupracovali a vyměňovali si notový materiál.

V roce 1975 končí jejich hudební působení u Minoritů a oba odcházejí působit na další chrámové kůry či do hudebního školství.

V roce 1976 začíná Josef Veselý spolupracovat s chrámovým sborem ve Velké Bíteši. V roce 1995 stál u obnovení činnosti chrámového sboru v Brně-Líšni. Od konce 80. let minulého století až do konce listopadu 2016 působil jako varhaník kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Brně na Křenové ulici. S varhanní hrou i se sólovými přednesy duchovních skladeb v podání Josefa Veselého jsme se mohli setkávat i v mnoha dalších brněnských kostelích, zvláště u sv. Tomáše a v Brně-Židenicích. Příležitostně rovněž doprovázel hudební produkce v Šaraticích.

Zcela specifickou byla ochota hudebně doprovázet bohoslužby v pohraničních farnostech, kam byli vysíláni mnozí kněží rozhodnutími „proticírkevních“ úřadů totalitního režimu. Počet účastníků bohoslužeb nebyl vůbec podstatný. Rozhodující totiž vždy byla radostná atmosféra, která se šířila již od prvních tónů liturgické hudby v provedení rodinného smyčcového kvarteta a sólového zpěvu otce-dirigenta.

Významně se rovněž podílel na Instrukcích pro varhaníky pod vedením P. Antonína Láníka. Absolventi těchto kurzů dodnes vzpomínají na důsledné, ale přitom lidské vedení výuky řízení sboru, opřené o mnohaleté zkušenosti práce s hudebníky-amatéry, s nimiž dokázal dosáhnout až poloprofesionálních výsledků. Na mnoha kůrech je dodnes k využití jeho rukou napsaná příručka Třiceti responsoriálních žalmů v rukopisu, která si v ničem nezadá se strojovou sazbou.

Velmi citlivě se také orientoval při výběru skladeb pro sbory, které vedl. Obzvlášť zajímavé je jeho vnímání období emancipace křesťanských písní, šířených původně v rámci různých společenství. Díky svému talentu, rozhledu a především toleranci dokázal skloubit skladby různých stylů do provedení, které se vždy stalo významnou a inspirující složkou při slavení eucharistie.

Významnou hudební linkou v životě pana Josefa Veselého byl rovněž sborový i sólový zpěv. I v tomto případě se potvrdila výjimečnost spolupráce s prof. Karlem Hradilem, který v něm měl nejen vynikajícího sboristu v mužském pěveckém sdružení Foerster, ale i sólistu s nezapomenutelným barytonem a v neposlední řadě i pomocníka při vedení sborových zkoušek.

Josef Veselý zemřel 27. ledna 2019 v Brně. Bohoslužba s rozloučením v židenickém kostele 2. února o svátku Uvedení Páně do chrámu, mj. v den 60. výročí svatby, byla poděkováním za dar života, za varhanickou službu, za sdílení a předávání hudebního umění, za osobní nasazení v nelehké a náročné službě. Requiescat in pace.

Pro vzpomínku připravil na základě podkladů rodiny Karol Frydrych.

Pracoval jsem pod panem Holčapkem.

Jen bych se krátce představil. Jmenuji se Jaromír Votava, ročník 1954, pracoval jsem ve Varhanářské dílně pod panem Holčapkem od května 1971 jako učeň 2. ročníku učňovského oboru truhlář.

Pan Holčapek (1911-1999) pracoval jako varhanář pod kutnohorským varhanářem Žloutkem do roku 1946. Zde se snad seznámil s panem Karlem Zadákem a spolu odešli do Brna, kde založili varhanářskou dílnu. Varhanářskou živnost koupil pan Holčapek od tišnovského varhanáře Mudrocha, který pro stáří již živnost nevykonával. Dílnu si s panem Zadákem založili v Brně – Bohunicích v prostorách již neužívaného hostince paní Čoupkové. Tradovalo se, že do dílny přišli s jedním kladivem a dvěma šroubováky. Již první varhany, které postavili,

byly v roce 1946 a to do farnosti Křoví. Nebyl to však úplně nový nástroj, ale rekonstrukce stávajícího.

První, úplně nový nástroj, je postavený v roce 1947 a doposud hrající ve farnosti Křižanov. Dílna pod vlastnictvím pana Holčapka začala nástroje číslovat od opusového čísla 1 – to je nástroj ve Křoví. Křižanovský nástroj má opusové číslo 4. V číslování opusů je pokračováno i po zestátnění a od roku 1991 pod novou hlavičkou. V roce 1952 byla dílna zestátněna a začleněna do svazku Sdružených řemesel a následně pod Dřevopodnik města Brna. Do roku 1952 pan Holčapek se svými spolupracovníky postavili celkem 9 nástrojů, z toho 4 nové a 5 rekonstrukcí.

Pan Holčapek byl velmi dobrý řemeslník a organizátor. Snad z těchto důvodů byl postaven do funkce vedoucího provozu i po roce 1952 a na tomto postě vydržel až do roku 1990, kdy odchází do zaslouženého důchodu.

Byl velice silný kuřák, ale kouření zanechává po rozedmě plic. Snad od tohoto okamžiku u něj nastává neobvyklá chuť k jídlu. Nezapomenutelné okamžiky se vryly do paměti všech mých kolegů, kdy pan vedoucí přichází ze samoobsluhy s pecnem chleba, kilovkou segedínského guláše a kilovkou zelí. Toto vše na posezení mizí. Jak jsem již napsal, byl velice dobrý řemeslník a kvalita jeho práce byla vyhlášená. Stejně tak jeho vitalita a chuť do práce. Nedovedete si představit, když ve svých 65 letech se objevil mezi mladými a s plivnutím do rukou zvolal: „Chlapci, jdeme na dřevo“. To jsme se všichni modlili, aby bylo již půl čtvrté. Pod zvoláním: „Jdeme na dřevo“, bylo ve skutečnosti schováno přemísťování hrání (hráň – vyrovnané řezivo určené k přírodnímu vysoušení) dřeva a různé jejich přeskládávání. Místa bylo na provozovně málo, proto jsme se většinou krčili v nepohodlných pozicích a tiše trpěli. Pan vedoucí byl však ve svém ráji.

To, že byl pouhým vedoucím provozovny, pro něj nic neznamenalo. Stále se cítil jako soukromník a podle toho pracoval. V dílně byl obvykle již v 5 ráno a odcházel jako poslední mezi 16. a 17. hodinou odpoledne. Pracovní nasazení všech mých kolegů a kolegyně bylo odpovídající k nasazení u soukromníka. U ponků jsme stáli nejpozději za 5 minut šest a od ponků odcházeli nejdříve 15.40. Pracovní doba byla tak jak všude za totality od 6 do půl čtvrté.

Snad nejhorší představu o jeho elánu si můžete představit v momentě, kdy se malovala dílna. Bylo to cca jednou za pět let a všichni jsme z toho měli dva měsíce před a dva měsíce po těžké deprese. Jen pan Holčapek byl ve svém živilu.

Snad jednu zásadu by asi bylo možné mu vytknout, a to setrávání na stavbě nových nástrojů na pneumatické traktuře. Všude ve světě byly pneumatické nástroje za zenitem, jen my jsme stavěli stále pneumatiku. Při stavbě těchto nástrojů se nemusí až tak dbát na přesnost a preciznost, doslova se může práce

„hrnout“. To za totality vyhovovalo, zakázky byly smluvně uzavřeny na několik let dopředu. Tento způsob práce si však nemohou dovolit stavitelé mechanických nástrojů. Tam musí být přesnost a preciznost na prvním místě. Od toho se odvíjí hlavně pořizovací cena nástroje. Vše se ale vrátí následně po cca 25-30 letech, kdy musí pneumatický nástroj být podroben generální výměně všech tónových membrán. Zde se potom cenový rozdíl mezi pneumatickou a mechanickou trakturou vyrovnává a následně mechanika vítězí. Vítězí i v ostatních oblastech, to však není tématem této vzpomínky.

Historie dílny trvala ještě cca 20 let po odchodu pana Holčapka do důchodu. V roce 1991 jsme se osamostatnili a založili společnost Varhany spol. s r.o. Tato firma trvala do roku 2010, kdy jsme se s kolegy domluvili, že ukončíme činnost firmy, ale dál budeme pokračovat každý sám pod svou živností a v případě větší akce se dáme dohromady. Tímto způsobem pracujeme dodnes. Do roku 1991 Varhanářská provozovna postavila celkem 95 nástrojů, po osamostatnění celkem 18 nástrojů, vše již na mechanické traktuře. Poslední nový nástroj pod opusovým číslem 113 byl postaven v roce 2009 pro brněnskou Konzervatoř.

V Martínkově, rodišti pana Holčapka, jsem pracoval někdy v sedmdesátých letech na opravě varhan. Pouze si vzpomínám, že nástroj byl postaven na mechanické traktuře a jistě se na něj hraje dodnes.

To je asi vše, na co si momentálně vzpomínám. Snad ještě něco dám dohromady s kolegy při vzpomínání.

Jaromír Votava

Chrámový sbor sv. Jakuba ze Želetic u Kyjova

Tento chrámový smíšený sbor působí ve farnosti Želetice u Kyjova, ke které patří také obce Stavěšice, Nenkovice a Strážovice. Byl založen v roce 1992 a jeho zakladatelem se stal varhaník Rudolf Černý, působící ve farnosti v letech 1988 – 2001. Za jeho působení toto pěvecké těleso, které navštěvovali místní farníci z řad hudebních amatérů, jež většina neznala noty, doprovázelo svým zpěvem mešní liturgii při velkých svátcích během církevního roku. To se změnilo v roce 2001, kdy varhaník Rudolf Černý náhle zemřel. Sbor chtěl však i nadále pokračovat ve své činnosti a tak hledal nového sbormistra. Tím se nakonec stal pan Vít Trumpeš starší, spolužák pana Černého z dob dětství. Potkali se spolu s panem Černým po mnoha letech při vzájemné spolupráci a bylo to právě těsně před náhlým skonem sbormistra, při nácviu slavnostní mše ke sv. Jakubovi – 25. července. Domluva byla původně na jednu mši, na výpomoc do sboru.

Od září 2001 se změnil zásadně chod sboru. Zkoušelo se třikrát týdně po dvou hodinách – úterý pátek, neděle. Tento způsob práce vydržel do roku 2017. Mělo to své zákonité ovoce – výsledkem byl repertoár velkého rozsahu, sbor pravidelně zpíval nejen při mešní liturgii, ale mohl si dovolit i samostatné koncerty – vánoční, charitativní, výjezdy do jiných farností, případně vystoupení v rámci akcí obce Želetice. Práce tělesa byla též zdokumentována na několika cd, které si sbor natočil pro svou vlastní potřebu.

Od roku 2017 sbor zkouší dvakrát týdně – pátek, neděle. V současné době má 12 členů. Stále platí, že většina členů sboru jsou hudební amatéři. Sbor se soustřeďuje výhradně na zpěvy při mešní liturgii, koncerty a jiné akce jsou již minulostí, a to z časových a rodinných důvodů. Cílem sboru je i nadále přispívat svým malým dílem k oslavě Stvořitele. Jak řekl sv. Augustin: „Kdo zpívá, dvakrát se modlí“.

Vít Trumpeš

Vaše ohlasy a příspěvky

Dobrý den,

děkuji za další zajímavé číslo Zpravodaje. Při jeho čtení vždy jen lituji, že bydlím na opačném konci republiky a nemohu se zúčastňovat různých akcí. Tak si alespoň o nich mohu přečíst a na dálku se připojit.

Posílám vyluštěnou tajeňku křížovky: Jaroslav Vodrážka. Měla jsem tu čest s ním strávit jedno setkání varhaníků a zpěváků litoměřické diecéze a byl to nezapomenutelný zážitek.

Srdečně zdravím a přeji vše dobré.

Dagmar Pištěková, Podbořany (e-mail z 31. 7. 2019)

Budeme vděční za další ohlasy (kladné i záporné) na náš Zpravodaj i činnost Musica sacra.

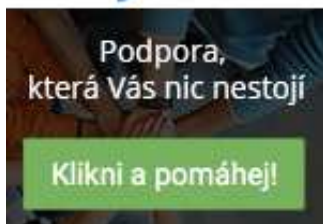
Redakce

Dvě prosby

GIVT – finanční podpora neziskových organizací

Budeme rádi, když **při nákupu (např. vánočních dárků) přes internet podpoříte Musica sacra**. Zde je postup:

- zadejte www.givt.cz,
- vyberte internetový obchod, ve kterém chcete nakupovat,
- vyberte organizaci, již chcete finančně podpořit (organizace řazeny abecedně),
- dále nakupujte a platěte za nákup, jak jste zvyklí,
- část vaší úhrady půjde na zvolenou organizaci – **neplatíte nic navíc!**

**Musica sacra Vám děkuje za
finanční podporu na
www.givt.cz.**

Vážený čtenáři Zpravodaje Musica sacra, obracím se na vás s **prosbou o pomoc**. Třímanuálové **varhany v Šaraticích** byly postaveny v těžkých 50. letech minulého století a potřebují generální opravu. Pravidelné nedělní sbírky by na ni nedosáhly. Proto byl zřízen transparentní účet na opravu varhan. Číslo účtu, na které můžete posílat dary: 289646725/0300. Na požádání rád připravím potvrzení pro odpočet daní. Modlím se za toto dílo, protože je dobré.

Všem dárcům upřímně Pán Bůh zaplat'!

D. Mgr. Bc. Petr Pavel Severin, O.Praem., farář v Šaraticích

Informace – Nabídky – Pozvání

Jednota MUSICA SACRA
a BISKUPSTVÍ BRNĚNSKÉ – Středisko pro liturgickou hudbu
zvou všechny varhaníky, chrámové zpěváky a hudebníky

na 24. SVATOCECILSKÉ SETKÁNÍ,

které se koná pod záštitou
brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho

v sobotu 23. listopadu 2019 v katedrále v Brně na Petrově.

Program:

- 09:15 – 11:00 příležitost ke svátosti smíření
- 09:30 secvičení „Orbis factor“ pro společnou liturgii (kancionál č. 508)
- 10:00 pontifikální mše
 - hlavní celebrant Mons. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský
 - liturgii doprovodí zpěvy gregoriánského chorálu Svatomichalská gregoriánská schola, která letos slaví 25. výročí založení, umělecký vedoucí RNDr. Josef Gerbrich
- prezentace nového vydání publikace *Příručka pro varhaníky* s následnou autogramiádou autorské dvojice Karel Cikrle – Jiří Sehnal
- pohoštění a příležitost k neformálním setkáním v prostorách biskupství
- prodej publikací z produkce Musica sacra

Musica sacra zve všechny zájemce na pokračování

KURZU PRO SBORMISTRY.

Lektorem v tomto školním roce bude Mag. Art. Ondřej Múčka. První setkání je plánované na 14. 12. 2019 v čase 10-17 hodin (včetně přestávky na oběd). Další termíny budou stanoveny, pokud bude o kurz dostatečný zájem.

Na kurz je potřeba se přihlásit na kontaktech uvedených v tiráži, minimální počet účastníků pro zahájení kurzu je 15 osob – přihlásit se mohou i ti, kteří v předchozích letech kurz nenavštěvovali.

Vážené varhanice a varhaníci, zvu vás na druhé **školení varhaníků slavkovského děkanství**, které se uskuteční ve středu 23. října 2019 (18 – 20 hodin) s tímto programem:

1. Vzorová hudební složka slavnosti Ježíše Krista Krále (lektor Karol Frydrych),
2. Varhanická zbožnost (P. Milan Vavro).

Vezměte si s sebou varhanní doprovody jednotného kancionálu.

P. Milan Vavro, děkan

Dne 17. 11. 2019 se při mši v 15 hodin uskuteční **žehnání nově obnovených varhan v kostele sv. Jiří ve Štítarech**. Následuje varhanní koncert Ondřeje Múčky. Pozvání na tuto akci přijal otec biskup Pavel Konzbul.

Notové přílohy tohoto čísla Zpravodaje:

- Z. Pololáník, text J. Zahradníček: Píseň k sv. Anežce České (*uveřejňujeme při příležitosti 30. výročí svatořečení sv. Anežky České*)
- Šteyerův kancionál, arr. F. Fiala: Dítě se nám narodilo (vánoční)
- Šteyerův kancionál, arr. F. Fiala: Děťátko se narodilo (vánoční)
- Šteyerův kancionál, nápěv Jesličky B. Bridely, arr. F. Fiala: Raduj se, všechno stvoření (vánoční)
- Benešovský kancionál: Zvěstujem vám radost (vánoční)

Děkujeme panu Mgr. Janu Baťovi, Ph.D. za poskytnutí písňů z jeho edice *Benešovský kancionál* a povolení k otištění a uveřejnění.

Dne 30. 8. 2019 **zemřel p. František Pecina**, který byl členem Musica sacra od roku 2003. Patřil mezi aktivní členy MS: přispíval do Zpravodaje svými články o hudbě v Brně-Zábřdovicích a zároveň se osobně podílel na distribuci Zpravodaje členům tohoto chrámového sboru, jehož byl dlouholetým členem.

R. I. P.

Uzávěrka dalšího čísla je 26. listopadu 2019. Budeme rádi, když nám pošlete své příspěvky. Díky!

Adresa vydavatele: MUSICA SACRA, z. s., Smetanova 14, 602 00 Brno
Tel.: 549 251 008, e-mail: musicasacra@musicasacra.cz
<http://www.musicasacra.cz>

Návštěvní den:
středa: 9.15 – 12, 13 – 16 hod.

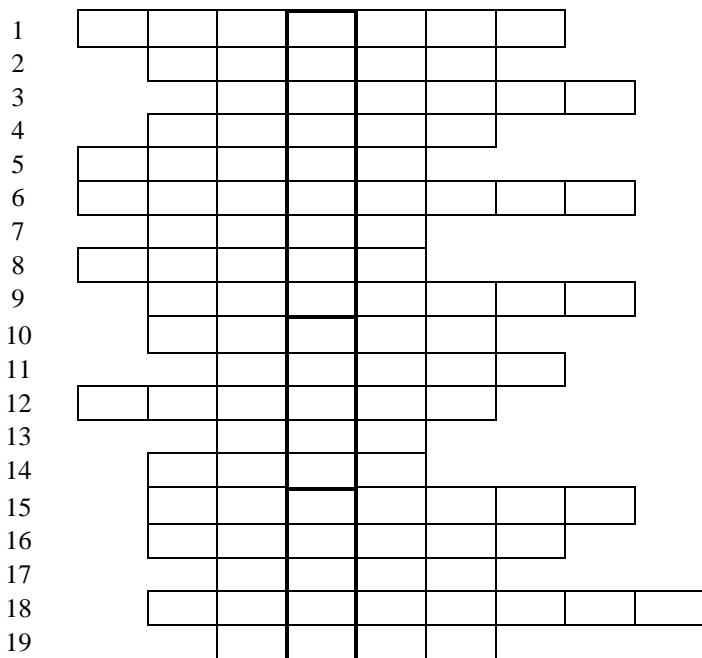
Bankovní spojení: ČSOB – Poštovní spořitelna, č. účtu: 154525774/0300

Registrace Zpravodaje Musica sacra: MK ČR E 19603

ISSN 2336-5374

Křížovka

Řešení tajenky z minulého čísla JAROSLAV VODRÁŽKA: 1. Jan, 2. Talent, 3. Krok, 4. SOS, 5. Vosk, 6. Alpy, 7. Had, 8. Kvarta, 9. Zleva, 10. Kos, 11. Adam, 12. Euro, 13. Ornát, 14. Žid, 15. Akord, 16. Emauzy. Správnou tajenku nám zaslalo osm luštitelů: M. Krejsa, J. Lindr, D. Pištěková, V. Babáková, I. Veselá, J. Drga, J. Bezděková a E. Vinkler. Odměnu zasíláme panu Evženu Vinklerovi. Tajenku toho čísla nám zašlete do 26. 11. 2019.

1. Slavnostní znělka.
2. Materiál na zátky.
3. Evangelista.
4. Tatranský národní park.
5. Nadřizený učně.
6. Někdejší název Konstantinopolu.
7. Šťáva z ovoce.
8. Vlast dalajlámy.
9. Základní jednotka času.
10. Interval $D - H$.
11. Vysoká náboženská autorita judaismu.
12. Klávesový hudební nástroj.
13. 24 hodin.
14. Vysoký kopec.
15. Nejmenší stát světa.
16. Jeden z autorů *Příručky pro varhaníky*.
17. Skladba pro dva hlasy.
18. Německá luxusní automobilka.
19. Zkratka *Consociatio Internationalis Musicae Sacrae*.

Karol Frydrych